

Sassa samlar stort och smått

Sid 4-7

**Testa dina
kunskaper
i H:s tv-quizz
Sid 8**

**Halländska
Karin i möte
med Shanghai
Sid 10-12**

I huvudet på Sassa...

Konstnär, författare, stridbar kulturdebattör, feminist och jordsamlare. **Hon skulle kunna sätta många titlar på visitkortet, Sassa Buregren från Bua.** Vi träffar henne nyss hemkommen från bokmässan i Göteborg. Huvudet är fyllt av intryck som ska sorteras och bearbetas.

En paus i det gröna. Sassa Buregren känner sig ibland som en motvillig konstnär. Ett arbete som av många ses som ett kall, men även konstnärer måste äta och betala amorteringar.

Historieberättare. Jordsamlingen började för femton år sedan, mest av en tillfällighet. I dag omfattar den över 300 berättelser, platser och öden.

Okej, vi tar väl det där med jordsamlare allra först.

–Kanske har fascinationen för jord sitt ursprung i att jag faktiskt är utbildad keramik, funderar Sassa. Det hela började i Indien år 1995. När vi skulle åka hem var resväskan alldeles röd, kläderna hade färgats av den röda jorden. Eftersom jag målar med jordfärger tog jag med lite hem i en plastpåse.

I dag omfattar jordsamlingen över 300 påsar från alla jordens hörn. Vänner och bekanta hjälper till. Här finns jord från Wild Wild West i Las Vegas och från likbälens stränder i Varanasi. Från en hemlig plats utanför Pristina i det krigshärjade Kosovo, från en grav i Iran. Varje påse har sin berättelse och sin betydelse, så blir samlingen en katalog över tankar, platser, möten, minnen.

–Jag har manus färdigt till en bok som heter "Jord och drömmar" som jag letar efter förlag till.

Islandsresa

I Sassa Buregrens arbetsmetod spelar tiden och eftertanken en avgörande roll. Som nu, i efterdyningarna av den stora bokmässan i Göteborg. Det tar en stund innan man landat.

–Jag har varit där i stort sett varje höst från 1995. I år var det ett spännande tema, Afrika. Bokmässan är en plats för möten. Vi träffade afrikanska kolleger och fick höra om deras möjligheter och villkor. I Afrika finns knappt

några böcker avsedda för barn. Skandnavien är nog unikt när det gäller barnbokens höga status.

I tuben ligger också en nyligen genomförd resa till Island och väntar. Ett projekt tillsammans med psykologen och författar-parhästen Maud Mangold som är tänkt att bli en bok vad det lider. Ur de olika intrycken från sagornas och vulkanernas ö skall en berättelse växa fram, processen är i mycket intuitiv.

–Vi använde samma metod när vi gjorde boken "Trutsonnar". Man kan beskriva den som ett sorts stafett, den ena tar över där den andra slutar. Vi utbyter tankar via mejl, godkänner, förkastar. Ingenting är givet på förhand.

Ingen tvekan

Så grunns Sassa Buregren medan katten tar en förmiddagslur i sin korg. Utanför fönstren lyser höstsolen över den grovhuggna naturtomten och från spi-

sen kommer en svag, aptitretande doft av nykokta rödbetor. Våggarna pryds av Sassas bilder och en hel långvägg av bokhyllor. I köket sitter det som ska bli ett åtta meter långt broderi uppnålat på väggen. Mera därom senare.

En kreativ miljö, men Sassa Buregren känner sig ibland som en motvillig konstnär. En yrkesgrupp vars betydelse gärna hyllas av omvärlden men vars arbete inte lika gärna ersätts i kronor och ören. Ändå rådde det ingen större tvekan om yrkesvalet.

–Ända sedan jag var liten har jag haft

ett stort behov av att beskriva och berättat. Hade jag inte blivit konstnär hade jag nog blivit bibliotekarie. Att rita och måla var väl också ett sätt att profilera sig i syskonskaran.

Så efter studenten i Hässleholm blev det Skånska målarskolan och Konstskolan Forum i Malmö följt av HDK i Göteborg med inriktning på keramik. En sjuårig utbildning, lika lång som en läkares. Dock med en betydligt osäkrare karriär.

Nominerade maken

I dag bor Sassa Buregren sedan många år i Bua, maken Lars arbetar på Ringhals och står för den fasta inkomsten. Lars har för övrigt av sin hustru nominerats till Varbergs kulturpris för sina insatser för att stödja konsten. En av Sassa Buregrens markeringar gentemot en kulturpolitik hon anser lämnar en hel del i övrigt att önska.

–Jag och min kollega Lisa Burenius

nominerade våra makar för att vi faktiskt delvis lever på deras lön. De fick naturligtvis inget pris, men det var ändå ett sätt att säga ifrån. Det här jobbet vore otänkbart utan stöd i med- och motgång av vänner, anhängiga och kolleger. Det är ensamt i våra fikarum.

Så här sade Sassa Buregren i ett samtal med journalisten och debattören Björn Gunnarsson i början av 2000-talet:

"Man kan misstänka att kommunen helst skulle se att en större del av kulturlivet togs över av amatörer och ideella föreningar. Dels blir det billigare, dels finns det på många håll en rädsla för "finkultur", för det samtida, utmanande och konstnärligt högkvalitativa."

Vad säger hon i dag?

–Jag måste säga att jag tycker att kulturen i Varberg fått ett lyft sedan Mircea Nitescu kom (omstridd kulturchef som nu fått sluta, reds anm). Amatorismen

* Sassa Buregren

Ålder: Född 1953.

Bor: Bua.

Yrke: Konstnär.

Familj: Maken Lars samt tre barn 31, 29, 21 och ett barnbarn.

Aktuell med: Kultur Dag & Natt, samt bokverkstäder under hösten.

Motto i livet: HÅR OCH NUI

Spännande väg.

För Sassa Buregren kommer bilden före ordet. Med sin konst arbetar hon inlittivt, bilden växer fram sakta. Det är vägen, inte målet, som är det väsentliga.

Fortsättning på nästa uppslag ▶

”Jag är nog lite för rastlös för den långsamma politiska processen. Politik innebär mycket slitgöra, läsa handlingar, sätta sig in i ärenden. Att stå till svars för beslut, att underordna sig gruppen. Men demokrati är spännande och den utvecklas hela tiden.

Sassa Buregren

gande och hon är heller inte främmande för någon typ av låg men fast statlig inkomst till kulturarbetare.

—Man vill gärna höra våra synpunkter och idéer men man vill inte betala för dem. Jag skulle önska att man såg oss kulturutövare som vilka konsulter som helst, alltså sådana som får ersättning för sitt jobb. Nu verkar det förväntas att vi skall arbeta gratis.

Från ord till handling

Sassa Buregren säger kritiskt om sig själv att hon är bra på att klaga, men inte riktigt lika bra på att komma med konkreta lösningar på problem. Å andra sidan är själva analysen en förutsättning för förändring. Ett mycket handfast exempel på att gå från ord till handling var också "Demokratihandboken" som kom år 2001. En lättbegriplig manual skriven för barn om vilka möjligheter man har att påverka och förändra.

—Den boken var en gåva till min dotter Jorinda. Vi satt hemma vid köksbordet och diskuterade små och stora orättvisor och kom fram till att vi skulle försöka göra något åt sakernas tillstånd.

Det går inte att skriva en demokratibok för barn, sa belackarna, men det gick visst. På samma sätt växte "Lilla Feministboken" och "Släkttforskningsboken" fram. Böcker som svarade mot ett behov hos dottern.

—Feminist har jag alltid varit – som kvinna är det svårt att inte se orättvisorna. Men när min dotter föddes kändes det ännu mer angeläget. Jag minns att vi båda tittade på en bild av världens mäktigaste. Det var bara en lång rad gubbar – hur förklarar man det? Visst har det blivit bättre med jämställdheten, men det går alldeles för långsamt.

"Ungdomar bryr sig"

Sassa Buregren är en engagerad medborgare, vars namn ofta syns på insändarsidan. Man kunde tänka att det låg nära till hands för henne att bli aktiv i politiken.

—Nja, jag är nog lite för rastlös för den långsamma politiska processen. Politik innebär mycket slitgöra, läsa handlingar,

* Böcker av Sassa Buregren:

- "Pärlor till pappa", 2008, Kabusa förlag (tillsammans med Maud Mangold)
- "Trutsommar", 2008, Kabusa förlag, (tillsammans med Maud Mangold)
- "Lilla Feministboken", 2006, Tidens förlag
- "Demokratihandboken", 2001, Rabén& Sjögren
- "Vem är jag?", 1997, Alfabet förlag
- "Tecken på papier", 1995, Alfabet förlag (tillsammans med Björn Thomasson)

ar, sätta sig in i ärenden. Att stå till svars för beslut, att underordna sig gruppen. Men demokrati är spännande och den utvecklas hela tiden. Nu handlar det mycket om enskilda frågor och om nya forum. Jag känner mig hoppfull inför framtiden när jag är ute på Facebook och kollar runt. Likaså när jag är ute i skolorna och driver demokratiprojekt. Ungdomar bryr sig!

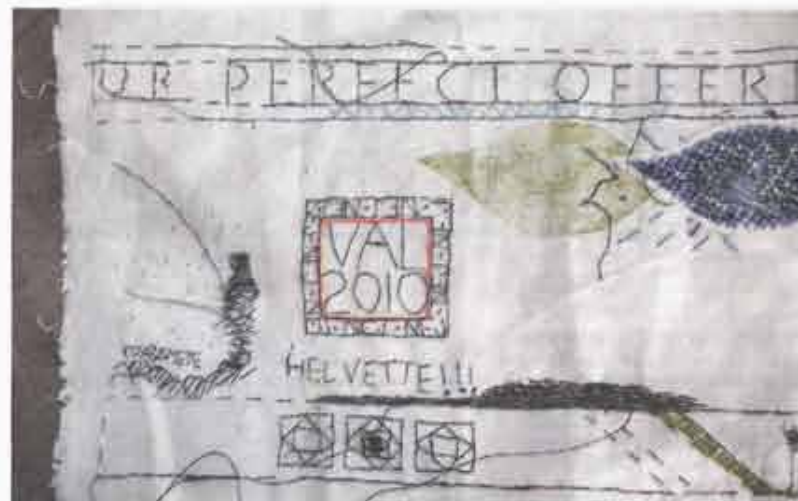
För Sassa Buregren är det bilden, inte orden, som kommer först. Med pensel och färg bedriver hon ett slags grundforskning, det är vägen, inte målet, som är viktigt. Att flytta komponenter, att kombinera färger, att välja uttryck för det man vill säga. Och slutligen att vara med i mötet med publiken, höra vad andra människor ser i det färdiga resultatet. Inspirationen kommer överallt ifrån, musik, film, litteratur, natur, vardagen, radio, tv och lagras för framtida bruk.

Textil dagbok

En viktig förebild är den franska konstnärinnan Louise Bourgeois, kanske mest känd för sina jättespindlar "Maman", en hyllning till modern som var konstväverska.

Och här finns ett band i kärleken till det textila. Sassa Buregren arbetar i många olika tekniker: måleri, akvarell, collage, illustrationer och på senare år broderi. Just nu växer en åtta meter långa bonad fram, inspirerad av den berömda tapeten i Bayeux (som besöktes under sommaren).

—Det ska bli som Bayeux-tapeten,

Ögonblicksbilder. Buatapeten är ett höstprojekt som skall pågå under tre månader. Ett slags dagbok med den berömda Bayeux-tapeten som förebild. Här ser vi hur valet påverkade konstnären. Det är hon som ligger tillintetgjord som en svart matta på golvet.

men i Buatappning. Originalen skildrar ju slaget vid Hastings 1066, min tapet är mer som ett slags dagbok. Krabbmete, valet, bokmässan, en konsert med Cohen, vi får se vad som händer framöver.

Kanske blir det någon ögonblicksbild från Kultur Dag&Natt i Varberg där Sassa Buregren är en av många kuggar i maskineriet. Tillsammans med kolle-

gan Lisa Burenus kommer Sassa att anordna workshop i Lottastugan under rubriken "Härvor, Nystan, Tråd, Ull". Enligt utsago ÅretsStickochVirvChock! Tveka inte – endast en kväll! Vem kan motstå en sådan marknadsföring?

LOTTA BERGSTRÖM
lotta.bergstrom@hsanin.se
FOTO: ANNIKA KARLBOM

Lite ro. Att vara konstnär är att ständigt ha huvudet och händerna påslagna. Men broderiet skänker ändå en stund av ro och avkoppling. Favoritplatsen är framför tv:n om kvällarna.